

Sønderjylland.

„Flensborg Avis“ om dansk Politik. En alvorlig Advarsel til Venstre mod at indlade sig med H. P. Hanssen. Fra „Natt.“'s særlige Korrespondent, Flensborg, Tirsdag den 29. Juni. I en ledende Artikel om Valget paa Tirsdag (6. Juli) fremhæver „Flensborg Avis“, at de forløbne to Maanedes har bragt tung Sorg over mange Danske, men den staar ikke i Forbindelse med Ministeriet Neergaards Holdning. Den nye Regering viste fra den første Dag, da den traadte til, god Villie til at støtte de danske Mellemlesviger. Dens Holdning blev Opregnsning for Danmark udadt. Selv de Magter, som ikke nu mente at kunne gaa med til en Ændring i sidste Øjeblik, turde have faaet en bedre Mening om det danske Folk, og indadt til har Venstregenerationens Arbejde allerede sat kendelige Spor i den korte Tid. Fra gyngende Grund er man kommet ind paa fast Bund. I Grænsespørgsmaalet søgte Ministeriet Neergaard i sidste Øjeblik at forhindre det værste, men det var for sent. I Frihedens og Folkestyrets Vej voldførte Zahles Regering Folkets Villie i Danmark. I Selvbestemmelsesrettens Navn skabte den en Triumf for altskyld Voldsstyrelse i Slesvig, og alt dette blev kun muligt, fordi den mest fremtrædende sønderjydske Fører, dækkede Ministeriet Zahle med sit Navn. Uden ham vilde det være styrtet forlængst, og uden ham vilde det værste være undgaaet, og Slesvig i Aar og Dag have været frit for preussisk Styre.

Fra dansk konservativ Side er der henvist til enkelte Venstrebladene og Venstreføreres Frieri til H. P. Hanssen.

Selvfolgelig har ingen kunnet undgaa at lægge Mærke hertil, og det er i Virkeligheden den alvorligste Betænkkelighed siden Aa. Men slutten Venstrenes Pagt med ham, støder de i alt Fald det halve Slesvig tilbage — Hanssens ihærdige Forsøg paa, trods alt, at træde i Forgrunden ved Grænsfestlighederne har kun uddybet Modningerne — og lukker samtidig en Flok ind i deres Lejr, hvis Troskab de ikke kan stole paa over deres Dørtærskel.

Dansk-amerikansk Flaggave til sønderjydske Foreninger. Aabenraa, Onsdag den 23. Juni. Tre overordentlig smukke Dannebrogssflag er ankommen hertil som en Gave fra Danske i New York til de tre nationale Foreninger Vælgerforeningen, Skoleforeningen og Sprogforeningen. Med Flagstængerne følger en smukt udført Sølvplade med Inskriftion: „Guds Fred. Landfred. Hilsen fra Danske i New York.“

Flagene er sendt til forhenværende Minister H. P. Hanssen, der i et Brev anmoder om at overlevere dem til de tre Foreninger.

„Tondernsche Zeitung“ som dansk Blad. Aabenraa, Onsdag den 23. Juni. Efter hvad der forlyder, agter Cornelius Petersen i en nær Fremtid at lade sit Blad, „Tondernsche Zeitung“, der redigeres af Hr. Becker, der stammer fra Bayern, udkomme paa Dansk.

Udvisningerne fra Sønderjylland. En Udtalelse fra Justitsministeriet. I Anledning af den Meddelelse, som „Hejmdal“ har bragt om, at en Gaardejer Winselmann i Hundevad, Sønderjyllands 1ste Zone, skulde være blevet udvist sammen med sin Hustru, Svigerinde, og den øvrige Husstand, saaledes at Gaarden stod fuldstændig uden Mandskab af nogen Art, har „Kr. Dagbl.“ i Justitsministeriet forespurgt om Grunden til disse Udvisninger og der modtaget følgende Oplysninger:

De omtalte Udvisninger er ikke foretagne af danske Myndigheder, dette gælder saavel Justitsministeriet som stedlige Politimyndigheder, men muligvis har de fundet Sted efter Ordre af den internationale Kommission, for hvis Handlinger de danske Politimyndigheder ikke bærer Ansvar.

Siden der er kommet danske Politimyndigheder til Nordslesvig, har der kun fundet ganske enkelte Udvisninger Sted, og i alle Tilfælde har det drejet sig om Folk, der ikke havde Hjemstavnsret i 1ste Zone, og om Folk, der kun kunde betragtes som Urostiftere og farlige for Samfundet.

I Anledning af, at nogle kongerigske Blade, der i en mærkelig Grad synes at ville tale de Tyskes Sag paa de dansksindedes Bekostning, har meddelt, at der skulde være blevet udstedt Forbud mod at afsynges tyske Sange, meddeler Ministeriet, at en saadan Paastand er gæbet ud af Luften.

Fra Ministeriets Side er der ikke blevet udstedt noget saadant Forbud, og ved Henvendelse til den sønderjydske Administrator, tidligere Amtmand Haarløv, meddeles det Ministeriet, at heller ikke Administratoren har udstedt et saadant Forbud, og iøvrigt kan det udtales, at man i den Retning selvfolgelig ikke agter at udstede Særforordninger, der kun skulde gælde for Sønderjyllands Beboere. Man gaar ud fra, at disse Rygter kun er opstaaede hos tysksindede, fordi de har ment, at de danske Myndigheder skulde ønske at ville følge det af de prøjsiske Myndigheder angivne Spor, men nogen som helst Tvangsforanstaltninger overfor Nordslesvigs tysksindede behøver disse ikke at frygte.

Aabenraa, Fredag. Administrator Haarløv har i Dag udstedt Bekendtgørelse om, at efter at den danske Fremmedlovgivning nu er traadt i Kraft for de sønderjydske Landsdele, skal alle Spørgsmaal om Udvisning herfra forelægges for Justitsministeriet i København, bortset fra Tilfælde, hvor de paagældende Personer har skullet løse Hjemstedsbevis.

Statspolitiet i Sønderjylland er blevet instrueret om ved Afhøringer eller ved Forespørgsler hos her bosatte Udlændinge angaaende Hjemsted m. v. udtrykkelig at tilkendegive, at man ikke fra Politiets Side tilsigter nogen Udvisning paa Grund af muligt manglende Legitimation, men kun ønsker fornødne Oplysninger til Brug for Registrering. Det vil ikke være nødvendigt, at nogen paadrager sig Ulejlighed eller Bekostning ved at rejse til sit Hjemsted for at søge Oplysninger, som kan indhentes skriftligt indenfor en passende Tid.

De sønderjydske Kirkeklokker. Paa de Smithske Jernstøberier i Aalborg er man nu i fuld Gang med at omstøbe de 63 gamle Kanoner, der skal omdannes til sønderjydske Kirkeklokker i Stedet for de Klokker, der under Krigen blev taget ned. De nye Klokker, til hvilke kendte danske Kunstnere har givet Tegningerne, vil blive kontrolleret af Sagkyndige, saaledes at saavel den rent tekniske som den musikalske Side af Sagen bliver betryggende.

Blandt de Kunstnere, der har leveret Tegningen til Klokkerne er Maleren N. V. Dorph, som har givet Udkastet til den store Klokke i Vor Frue Kirke i Haderslev By, hvor Kunstneren selv er døbt.

Det menes, at Klokkerne allerede kan være færdige til Efteraaret.

stor Emil Albeck som Forstander. Selvfolgelig tilsidesættes det danske Sprog fuldstændigt til at begynde med; først fra 1858 blev Seminarieret omdannet til en helt dansk Anstalt.

Under Preusserregimentet henvendte man den danske Del af Tønder Seminarium, der saa blev rent tysk, til Haderslev — og sendte med sædvanlig Snedighed de tysksindede Elever til det danske Seminarium i Haderslev og de dansksindede til det tyske i Tønder. Efterhaanden blev dette sidste rent tysk, med Opland i Slesvig, Holsten og Ditmarsken og gennemsnitlig 180 Elever.

Tønder Seminarium med sammenbygget Øvelsesskole, ligger med sine anseelige Bygninger smukt ved en af Vidaaen opdæmmede Sø. Ved denne findes rejst en Mindesten over 90 paa Seminarieret hjemmehørende, som faldt i Verdenskrigen, 88 Elever, 1 Seminarilærer og Skolens Pedel.

Guds Fred og Velkommen hjem!

Der blev saa stille i Stuen, saa alvorstille den Kvæld, I rejste eder og rakte os Haand til Farvel.

Ængstelig stod vi og spejded' over det søndre Led. Sejr fulgte de griske Orne. Vort Hjerter blev tungt derved.

Men bag ved det faldne Gærde I rejste en Dæmning god. Vi styrkedes af eders Styrke og af eders faste Mod.

Da var det, al Danskheden døbt med Prøvelsens Flammedaab, og da blev I Fanevagten for Danmarks hellige Haab.

Og nu er den Time slaet, som bieder paa den, der tror. Nu møder vi eder ved Gærdet, vi finder ej mange Ord.

Nu falder de spærrende Pæle, og nu staar vi stille frem og hilser jer: Tak for Vagten — Guds Fred og Velkommen hjem! Mad. Nielsen.

Bønner for Sønderjylland.

Trofaste lod i over halvhundred' Aar Bønner for Sønderjylland fra danske Prædikestole. Og rundt omkring i Menneskers Lønkammer og Menneskers Hjerter, er den bedt.

Lad her et enkelt Træk om vor trofaste gamle Konge, Christian IX, være gengiset. Det har kunnet læses i „Havnen“, hvor Sognepræst A. V. Storm har skrevet følgende:

I et af de krigsførende Lande løb en lille Tildragelse rundt i Form af en simpel Fortælling, hvis Indhold var: Denne Krig kan kun vindes ved Bøn. I al sin Jævnhed gjorde den et stærkt Indtryk. Naar vi nu kan sige: Sønderjylland vundet, skyldes det alle de Bønner, som mange navnløse Mænd og Kvinder har bedt i to Menneskealdre. Christian Richardt sang i 1864 under Krigen:

Vældige Gud vor og vor Fjendes, o, lad det kendes, med dig vi drog ud! O, lad det dages! O, lad det mærkes, mer end de stærkes er du de svages vældige Gud!

Af alle bedende Hjerter var der eet, som maaske slog aller stærkest for Slesvig, og det var Kong Christian, „hvis Vugge stod ved Sliens stille Strømme“. Jeg tillader mig at fremdrage et Minde, som næppe kendes af alle.

Den gamle gæve Sanger, Morten Eskesen, fik gennem mange Aar Lykke til at vandre om i Sønderjylland, hvor han sang sine Sange i Bøndergaardene og Husmandstuer, og mange lyttede gerne dertil. Han bragte da og

saa Bud fra det danske Folk til sønderjydske Hjem og styrkede Hjerterne.

En Gang var de samlede i en større Flok dernede. Man bad Morten Eskesen gaa op og hilse Kong Chr. IX fra Sønderjyderne. Han kviede sig derved og sagde, at han kom saa sjælden til Hovedstaden. Men de blev ved med at trænge ind paa ham, og han gav tilsidst efter.

Nu har det jo aldrig været svært, at faa vore danske Konger i Tale, og Eskesen kom og saa let nok til Slottet. Saa stod da den gamle Sanger for Kongen og fortalte varmt og levende om Folket i Sønderjylland, og Kongen var lutter Øre. Eskesen fattede da Mod og sagde til sidst: Maa jeg faa en Hilsen med tilbage?

Kongen stod tavs et Øjeblik. Saa sagde han: „De kan hilse dem og sige, at jeg beder for dem hver Aften.“

Amerikansk Handelskammer i København.

Ifølge Meddelelse fra Department of State er der nu oprettet amerikanske Handelskammer i København, Göteborg og Stockholm paa Opfordring af de derværende amerikanske Konsuler. Department of State har nemlig i den senere Tid opmuntret de amerikanske Konsuler i alle de store Havnebyer hele Verden over til at danne Handelskammer til Støtte og Fremme af Handelen paa Amerika. Medlemmerne af Handelskammerne er dels de stedlige Repræsentanter for store amerikanske Firmaer og dels lokale Importører og Eksportører, der gør Forretning paa Amerika for egen Regning. Der er ingen Tvivl om, at disse Handelskammer vil være til stor Nytte for Oparbejdelsen af en større Handelsforbindelse med de forenede Stater.

Brug Risengryd i Stedet for Kartofler.

Landbrugsdepartementet raader Husmødrene til at benytte Risengryd i langt større Udstrækning end tidligere, saa længe Kartoflerne er i saa høj Pris. Det henleder Opmærksomheden paa, at Risengryd for Tiden er billigere i Pris end Kartofler samtidig med, at det har omtrent fire Gange saa stor Næringsværdi. Kartoflerne indeholder 80 Procent Vand og 20 Procent Næringsstof, medens Risengryd indeholder saa godt som udelukkende Næringsstof.

Her i Amerika avledes der sidste Aar 41 Millioner Bushels Risengryd, der næsten altsammen bruges her i Landet, og Risavlens er i stadig Fremgang. Dette viser tydeligt, at flere og flere Husmødre faar Øjnene op for, at Ris ikke blot bør benyttes en Gang imellem som Dessert men bør have sin Plads paa Middagsbordet flere Gange om Ugen.

Sproget fra vore Prædikestole.

Under Overskriften „Paa hellig Grund“ skriver Pastor Sørensen, Gaarslev ved Fredericia i Indre Miss. Tid. om det Sprog, der lyder fra Prædikestolene bl. andet:

Hvor tidt tales der ikke i et Sprog, som ikke stemmer med, at man staar paa hellig Grund! Den gammeldags „Salvelse“ er heldigvis ved at forsvinde, og man stræber mere efter at være „naturlig“, hvad der er yderst prisværdigt, naar det gøres paa den rigtige Maade. Men hvorledes praktiseres det i mange Tilfælde? Af Frygt for at være „højtidelig“ og kedelig bruger man flotte, friskfyragtige og platte Vendinger og Udtryk. En god Vittighed er en herlig Ting paa rette Sted; men Prædikestolen er ikke det rette Sted dertil. En daarlig Vittighed kan man til enhver Tid godt undvære; men skal den endelig frem, saa vælg i alt Fald et andet Sted

end Kirken dertil! Og selv dygtige Prædikanter kan tillade sig Udtryk, som kun hører hjemme i det tarvelige Gadesprog. Ja, det bliver ikke blot praktiseret, men ogsaa forsvaret. Der siges, at alle Prædikemaader er berettede undtagen een, nemlig den kedelige. Denne Sætning er et slaende Eksempel paa, at en uomtvistelig Sandhed kan stilles saa stærkt paa Spidsen, at den bliver til en Usandhed. At den kedelige Prædikemaade ikke duer, vil vi vist omtrent alle være enige om — hvor godt vi saa vogter os for den, er en anden Sag! — men at enhver anden Maade er berettiget er usandt.

Den, jeg omtalte før, er ogsaa uberettiget og maa ikke forsvares. Man siger, at der er Prædikanter, som det ligger for at tale paa den Maade, og de maa have Lov dertil; men det maa ikke efterliges. Nej, det er aldrig berettiget, selv om det nok saa meget „ligger for“ den eller den. At det bliver endnu værre ved Efterligning, er derimod meget sandt. Vil en mindre Prædikant efterligne saadanne Fejlforsøge hos en større, bliver det selvfølgelig rent galt; men baade hos den lille og hos den store er det stridende mod Ordet om, at det Sted, vi staar paa, er helligt.

Kvitteringer.

Japanmissionen.
Før kvitteret, se Kbl. Nr. 29 .....\$1711.82
Del Rey, Calif., Pella Mgh., ved Inadomis Møde 24.00
Kiowa, Kolo., Eben Ezer Mgh. 6.07
Reedley, Calif., Eben Ezer Mgh. ved Inadomis Møde 21.00
Tilsammen \$1762.89

Indianermissionen.

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 29 .....\$637.17
St. Louis, Mo., Mrs. C. Nielsen 1.00
Flaxton, N. Dak., Kvindef. 5.00
Tilsammen \$643.17

Utahmissionen.

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 29 .....\$318.08
Staplehurst, Nebr., Kvindef. 10.00
Neenah, Wis., Vor Fr. Menigheds Kvindef. 5.00
Flaxton, N. Dak., Kvindef. 5.00
Chicago, Ill., Siloams Mgh., (Alle Mrs.) J. Simonsen, Fred. Nielsen, Ingrid Rasmussen, Amalie Damgaard, Andrew Nielsen, Laurits Larsen, Christ Nielsen, B. Hyldahl, S. Hyldahl, hv. \$1; Chr. Holm og P. H. Linden, hv. \$2; Miss Dagmar Christensen \$2; Miss Antonia Krogh, Miss K. Clausen, Miss Elna Nielsen, Miss Mary Larsen, hv. \$1 ..... 20.00
Tilsammen \$358.08

Skolekassen:

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 27 .....\$564.75
Luck, Wis., Mrs. Jørgen Hansen 5.00
Tilsammen \$569.75

Lutheran World Service Campaign.

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 29 .....\$9200.93
Mountain View, Calif., J. L. Boe 5.00
Blair, Nebr., Mgh. \$22.80, S. S. \$28.77, Tabitha \$25 ..... 276.57
Spencer, Ia., St. Pauli Mgh. \$49.50, S. S. \$9.25 ..... 58.75
Hartland, Wis., Menigheden 60.00
Tilsammen \$9601.25

Blair, Nebr., den 22. Juli 1920.
Med Tak modtaget

Otto Hansen.

Kredsmmissionen.

Dakota Kred.

Før kvitteret for \$791.61
Offer i Trinitatis Menighed 15.70
Offer i Nazareth Menighed 12.10
Søren Nielsen, Mercer 10.00
Lawrence Petersen, Brown 5.00
Peter Bentson, Browa 10.00
Menigheden i Winnipeg, Canada 80.75
Samfundet for Missionen i Dillon og Winnipeg, Can. 262.50
Tilsammen \$1187.66

Modtaget med Tak paa Kredens Vegne.

Lars Petersen, Kredskasserer.

\$50.-Minnesota Farme-\$50.

Send mig Navn og Adresse paa en eller anden, som De ved ønsker at købe en god Minnesota Farm. Saa fremt han køber en af mine Farme, vil jeg sende Dem \$50. Jeg har til Salgs 50 udvalgte improved Farme i Clay, Dakota, Hennepin, Stearns, Pope, Grant og Redwood Counties blandt store skandinaviske Settlementer. Kirker og Skoler. Skriv efter Liste og Fotografier. **Randolph Holland**, 501 Metropolitan Bank Bldg., Minneapolis, Minn.

Buffalo, Wyoming.

Circa 8000 Acres Land, største Delen under Overrisling, udbydes til Salg i den danske Koloni ved Buffalo, Wyo., ½ til 8 Mil fra Byen. 10 Aars Afbetaling. Dansk Kirke og Menighed. Sundt Klima. En god Lejlighed for mindre bemidlede til at faa eget Hjem. „Summer Tourist Ticket“, daglig til Sheridan, Wyo. Fra Omaha til Sheridan, Tur og Retur, \$34. Billetter købes til Sheridan, men man skifter Tog for Buffalo i Clearmont, Wyo. For nærmere Oplysninger skriv til en af undertegnede:

L. H. KJÆR,

A. C. ANDERSEN,

WALD. DAHL,

eller til

NORTHERN WYOMING LAND CO.
Buffalo, Wyoming.